

Lausunto

22.11.2023

Asia: THL/2/4.05.00/2024

Lausuntopyyntö: Määräys sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista

Lausunnonantajan lausunto

1. a) Onko määräyksen tarkoitus selkeä ja ymmärrettävä?

Ei

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 1.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

NYKYINEN TEKSTI "Määräyksen tarkoitus on yhtenäistää sosiaalihuollossa valtakunnallisesti käytettäviä tietorakenteita ja tietosisältöjä siten, että sosiaalihuollon sähköisten asiakasasiakirjojen käyttöoikeuksien kohdentaminen, käyttö, luovuttaminen, säilyttäminen, suojaaminen ja hyödyntäminen mahdollistuvat."

antaa ymmärtää, että kyseessä olisi käyttöoikeuksien käyttö, luovuttaminen jne.

EHDOTETTAVA ILMAISU:

"Määräyksen tarkoitus on yhtenäistää sosiaalihuollossa valtakunnallisesti käytettäviä tietorakenteita ja tietosisältöjä siten, että sosiaalihuollon sähköisten asiakasasiakirjojen käyttö, luovuttaminen, säilyttäminen, suojaaminen, hyödyntäminen ja käyttöoikeuksien kohdentaminen voidaan toteuttaa kansallisesti yhtenäisellä ja turvallisella tavalla"

1. b) Onko määräyksen tarkoitus kuvattu kattavasti?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 1.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

2. a) Ovatko määritelmät selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 2.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-asiakasiakirja-kohdassa: yksi ylimääräinen varten-sana

-sosiaalihuollon määritelmä: miksi ei hyödynnetä sosiaalihuoltolain (1301/2014) 2§ määritelmää "Sosiaalihuoltoon sisältyvät sosiaalisen turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä yleis- ja erityislainsäädännön mukaiset sosiaalihuollon tehtävät ja palvelut."

- "Yksityisellä sosiaalihuollolla" puuttuu lihavointi

- "Julkisella sosiaalihuollolla" tulisi loogisemmin olla ennen "Yksityisellä sosiaalihuollolla" -kohtaa

- "Julkisella sosiaalihuollolla viranomaisen".. toivotaan lisäystä "(hyvinvointialueen)"

-Sosmeta-määritelmälle ehdotetaan pidempää ja kuvaavampaa määritelmää: "Sosmeta-palvelulla Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen ylläpitämää palvelua, jonka avulla voi katsella sosiaalihuollon valtakunnallisia asiakasasiakirjarakenteita, tietokomponentteja ja sanastoa sekä antaa niistä palautetta. Palvelun osoite on sosmeta.fi."

2. b) Onko Määritelmät-osuus sisällöltään kattava?

Ei

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 2.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

Koska muualla määräyksessä käytetään ilmaisua Asiakastietojärjestelmä, tulisi tähän Määritelmät-osuuteen myös se määritellä. Esim. määräyksen soveltamisalassa on käytetty seuraavia ilmaisuja:

- "sosiaalihuollon asiakastietojen kirjaaminen asiakastietojärjestelmissä"
- "sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen toteuttamisen tukeminen ja ohjaaminen sosiaalihuollossa käytettävissä asiakastietoa käsittelevissä tietojärjestelmissä"

Miten eroavat asiakastietojärjestelmissä / sosiaalihuollossa käytettävissä asiakastietoa käsittelevissä tietojärjestelmissä? Tämä pyydetään huomioimaan myös määritelmässä.

3. a) Onko määräyksen soveltamisala selkeä ja ymmärrettävä?

Ei

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 3.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

Kahden ensimmäisen kohdan paikkojen vaihtaminen ensin asiakastietojärjestelmien kehitys ja sitten niihin kirjaaminen

- sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen toteuttamisen tukeminen ja ohjaaminen sosiaalihuollossa käytettävissä asiakastietoa käsittelevissä tietojärjestelmissä
- sosiaalihuollon asiakastietojen kirjaaminen asiakastietojärjestelmissä

Lisäksi näistä sama huomio kuin kohdassa 2b)

Miten eroavat asiakastietojärjestelmä / sosiaalihuollossa käytettävissä asiakastietoa käsittelevissä tietojärjestelmissä?

Sivu 5 ensimmäinen kappale lienee edellisen sivun luettelon jatkoa? Puuttuu luettelomerkki ja oikeanlainen sisennys.

3. b) Onko määräyksen soveltamisala kuvattu kattavasti?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 3.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

4. a) Onko luku 4. "Määräyksen keskeinen sisältö ja rajaukset" ja sen sisältö mielestänne selkeä ja ymmärrettävä?

Ei

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 4.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

"Sosiaalihuollon asiakasasiakirjat julkaistaan Sosmeta-palvelussa" tulisi ymmärrettävyyden takaamiseksi olla ilmaistuna "Sosiaalihuollon asiakasasiakirjarakenteet julkaistaan Sosmeta-palvelussa". Tämän lauseen jälkeen olisi hyvä olla tarkentava lause, että Sosmeta-palvelua kuvataan tarkemmin luvussa 6.

"Asiakasasiakirjarakenteet on jäsennetty palvelutehtävittäin ja sosiaalipalveluittain, minkä lisäksi osa asiakirjarakenteista on tarkoitettu käytettäväksi useissa eri palvelutehtävissä" olisi selkeämpi ilman "minkä lisäksi" -ilmaisua, esimerkiksi "Asiakasasiakirjarakenteet on jäsennetty palvelutehtävittäin ja sosiaalipalveluittain. Osa asiakirjarakenteista on tarkoitettu käytettäväksi useissa eri palvelutehtävissä."

Lauseet "Tässä määräyksessä ei kuvata kattavasti kaikkia THL:n julkaisemia sosiaalihuollon koodistoja. Sen sijaan seuraavassa on kuvattu kahden keskeisen koodiston käyttöä" voisi yhdistää edelliseen kappaleeseen.

Ennen "Sosiaalihuolto – Palvelutehtävä koodiston keskeisiä käyttökohteita ovat ..." tulisi olla kappaleen vaihto, jotta luettelon "otsikko" tulee esiin selvästi ja lisäksi sen tulisi olla lihavoituna selkeyden vuoksi.

Ensimmäisen luettelon kohdan "Sosiaalihuolto – Palvelutehtävä -koodistoa käytetään" tulisi jättää pois

Neljännestä kohdasta sanat ” koodistoa käytetään” tulisi myös poistaa

”Sosiaalihuolto – Sosiaalipalvelut -koodistoa” tulisi olla lihavoituna selkeyden vuoksi. Lisäksi kyseiset asiat olisi helpompi hahmottaa, mikäli ne olisi kirjoitettu luettelomuotoon kuten edellä Sosiaalihuolto – Palvelutehtävä -koodisto.

Seuraavat 4 kappaletta ” Sosiaalihuollon toimijoilla on ...

Sosiaalihuollon palvelunantajalla on

Asiakastietolain siirtymäsäännöksen....

Liittymisveloitteen lisäksi... ”

tulisi sijoittaa tämän luvun 4 alkuun esimerkiksi ensimmäisen nykyiseen kappaleen jälkeen, jotta määräyksen toimintaympäristö paikantuu lukijalle heti aluksi selkeästi.

Luku ei ole kokonaisuutena riittävän selkeä, joten toivotaan käytettävän lihavoitua, väliotsikoita tai muita visuaalisia ratkaisuja, jotta määräyksen keskeisin sisältö pääkohtineen avautuu lukijalle paremmin.

4. b) Käsitteleekö luku 4. "Määräyksen keskeinen sisältö ja rajaukset" siinä kuvattua asiaa riittävän kattavasti?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 4.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

5. a) Onko suhde muihin määräyksiin, ohjeisiin ja määrittelyihin selkeä ja ymmärrettävä?

Ei

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 5.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

Luvussa ei ole kuvattu varsinaisesti muiden ohjeiden ja määrittelyiden suhdetta ko määräykseen, vaan lähinnä irrallisesti eri asioita. Luvusta toivotaan loogisempaa kuvausta näiden suhteesta ja tärkeydestä.

Sosmeta-alaluku: ”valmistilaista” lienee valmis-tilassa oleva? Toivotaan tarkennusta tämäntyyppisiin ilmaisiin.

5. b) Onko suhde muihin määräyksiin, ohjeisiin ja määrittelyihin sisällöltään kattava?

Ei

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 5.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

Kts. edellä.

6. a) Ovatko asiakasasiakirjojen tietorakenteet ja niihin merkittävät tiedot selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 6.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

Luvun ensimmäisen kappaleen ensimmäistä virkettä toivotaan pilkottavan selkeämmäksi ilmaisultaan. Kyseessä on kuitenkin määräyksen tiivistävä teksti, joten toivotaan myös visuaalista panostusta esim lihavoinnin avulla. Myös luvun otsikkoa toivotaan tarkennettavan.

6. b) Ovatko asiakasasiakirjojen tietorakenteet ja niihin merkittävät tiedot selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 6.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

Luvun ensimmäisen kappaleen ensimmäistä virkettä toivotaan pilkottavan selkeämmäksi ilmaisultaan. Kyseessä on kuitenkin määräyksen tiivistävä teksti, joten toivotaan myös visuaalista panostusta esim lihavoinnin avulla. Myös luvun otsikkoa toivotaan tarkennettavan.

7. a) kohtuullisia?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 7.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

7. b) tarpeellisia?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 7.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

7. c) riittäviä?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 7.c), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

8. Kuvataanko määräyksessä riittävän selvästi, että määräys velvoittaa kirjaamaan sosiaalihuollon asiakastiedot Sosmetassa julkaistuilla asiakirjarakenteilla?

Ei

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 8.), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

Kts edellä vastaukset kysymyksiin 4 ja 6.

9. Kuvataanko määräyksessä riittävän selvästi, että määräys velvoittaa käyttämään Sosmetassa julkaistuja asiakirjarakenteita tallennettaessa sosiaalihuollon asiakastietoja sosiaalihuollon asiakastietovarantoon?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 9.), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

10. Kuvataanko määräyksessä riittävän selvästi, milloin on poikkeuksena sallittua käyttää Sosmetasta poikkeavaa asiakirjaa asiakastietojen kirjaamisessa ja tallentamisessa sosiaalihuollon asiakastietovarantoon?

Ei

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 10.), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

Toivotaan tämän asian erottamista tekstistä esimerkiksi selkeällä väliotsikoinnilla.

Lisäksi toivotaan selkeää tarkennusta, voiko Sosmetan mukaisiin asiakirjoihin tehdä esimerkiksi omia väliotsikoita vastaamaan organisaatioiden erilaisia tarpeita.

11. Kuvataanko määräyksessä riittävän selvästi, että määräys velvoittaa sosiaalihuollon asiakastietojen kirjaamisessa käytettävien kansallisten luokitusten käyttämiseen sosiaalihuollon asiakastietojen kirjaamisessa?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 11.), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

12. Muut mahdolliset aiheeseen liittyvät kommentit voitte kirjoittaa alla olevaan kenttään.

-

Virtanen Anu
Pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskus Socca

Asia: THL/2/4.05.00/2024

Lausuntopyyntö: Määräys sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista

Lausunnonantajan lausunto

1. a) Onko määräyksen tarkoitus selkeä ja ymmärrettävä?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 1.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

1. b) Onko määräyksen tarkoitus kuvattu kattavasti?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 1.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

2. a) Ovatko määritelmät selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 2.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

2. b) Onko Määritelmät-osuus sisällöltään kattava?

Ei

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 2.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

Sosmeta-palvelu olisi hyvä ollut avata tarkemmin dokumentin alussa, tämä oli vasta dokumentin lopussa. Sosmeta-palvelusta voisi olla kuvattuna kuka ylläpitää kyseistä palvelua

3. a) Onko määräyksen soveltamisala selkeä ja ymmärrettävä?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 3.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

3. b) Onko määräyksen soveltamisala kuvattu kattavasti?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 3.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

4. a) Onko luku 4. "Määräyksen keskeinen sisältö ja rajaukset" ja sen sisältö mielestänne selkeä ja ymmärrettävä?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 4.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

4. b) Käsitteleekö luku 4. "Määräyksen keskeinen sisältö ja rajaukset" siinä kuvattua asiaa riittävän kattavasti?

Ei

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 4.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

Luvun 4 kappale kaksi lauseesta "Sosiaalihuollon asiakasasiakirjat julkaistaan Sosmeta-palvelussa" saa käsityksen, että Sosmeta palvelussa julkaistaan asiakasasiakirjat eikä asiakasasiakirjarakenteet. Ko lauseen voisi muuttaa niin, että siinä lähtökohtaisesti puhutaan asiakasasiakirjarakenteista.

Olisiko lauseessa virhe, pitäisikö lukea asiakasasiakirjarakenteet, eikä asiakasasiakirjat. Tällainen ymmärrys jäi.

5. a) Onko suhde muihin määräyksiin, ohjeisiin ja määrittelyihin selkeä ja ymmärrettävä?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 5.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

5. b) Onko suhde muihin määräyksiin, ohjeisiin ja määrittelyihin sisällöltään kattava?

Ei

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 5.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

Luvun 5 kappale 1 "Toiminnot ja tietosisällöt viittaavat erillisiin tarkempiin määrittelyihin, joissa kuvataan tarkemmin myös pakollisia ja vapaaehtoisia toimintoja ja tietoja." - missä nämä määrittelyt tarkalleen ottaen ovat? Sen voisi avata tähän tekstiin.

6. a) Ovatko asiakasasiakirjojen tietorakenteet ja niihin merkittävät tiedot selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 6.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

6. b) Ovatko asiakasasiakirjojen tietorakenteet ja niihin merkittävät tiedot selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 6.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

7. a) kohtuullisia?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 7.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

7. b) tarpeellisia?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 7.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

7. c) riittäviä?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 7.c), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

8. Kuvataanko määräyksessä riittävän selvästi, että määräys velvoittaa kirjaamaan sosiaalihuollon asiakastiedot Sosmetassa julkaistuilla asiakirjarakenteilla?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 8.), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

9. Kuvataanko määräyksessä riittävän selvästi, että määräys velvoittaa käyttämään Sosmetassa julkaistuja asiakirjarakenteita tallennettaessa sosiaalihuollon asiakastietoja sosiaalihuollon asiakastietovarantoon?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 9.), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

10. Kuvataanko määräyksessä riittävän selvästi, milloin on poikkeuksena sallittua käyttää Sosmetasta poikkeavaa asiakirjaa asiakastietojen kirjaamisessa ja tallentamisessa sosiaalihuollon asiakastietovarantoon?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 10.), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

11. Kuvataanko määräyksessä riittävän selvästi, että määräys velvoittaa sosiaalihuollon asiakastietojen kirjaamisessa käytettävien kansallisten luokitusten käyttämiseen sosiaalihuollon asiakastietojen kirjaamisessa?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 11.), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

12. Muut mahdolliset aiheeseen liittyvät kommentit voitte kirjoittaa alla olevaan kenttään.

3. b) Onko määräyksen soveltamisala kuvattu kattavasti? tarkoitetaanko tässä myös moniammatillisessa yhteistyössä syntyviä ja käsiteltäviä asiakasasiakirjoja ja asiakastietoja.

luku 6 on kohtuullisen ympäripyöreästi kuvattu, mutta jos tarkoitus on antaa vain yleistietoa asiakasasiakirjojen tietorakenteesta ja niihin merkittävistä tiedoista, niin sitten luku 6 on ok. Kovin syvällisesti asioita ei siinä ole kuvattu.

7. c) Riittäviä? Riittävyyden osalta määräyksessä olisi hyvä olla kuvattuna, miten toteutumista seurataan tai kuka seuraa.

8.)Kuvataanko määräyksessä riittävän selvästi, että määräys velvoittaa kirjaamaan sosiaalihuollon asiakastiedot Sosmetassa julkaistuilla asiakirjarakenteilla? Suoraan ei ole kirjattu, että määräys velvoittaa kirjaamaan asiakastiedot Sosmetassa julkaistujen asiakirjarakenteiden mukaisesti. Määräyksessä käytetään velvoite -sanan sijasta "tulee noudattaa". Jos "tulee noudattaa" voidaan katsoa velvoite -sanan synonyymiksi, niin sitten asia on selkeästi ilmaistu"

11. Kuvataanko määräyksessä riittävän selvästi, että määräys velvoittaa sosiaalihuollon asiakastietojen kirjaamisessa käytettävien kansallisten luokitusten käyttämiseen sosiaalihuollon asiakastietojen kirjaamisessa? Mahdollisesti, jos sana velvoittaa ja noudattaa katsotaan tarkoittavan samaa asiaa

12. Määräyksestä puuttuu kokonaan, miten kokonaisuutta seurataan vai onko tarkoitus, että toimijat huolehtivat omavalvonnassa tämän toteutumisesta

Mikkonen Sari
HUS Tietohallinto

Asia: THL/2/4.05.00/2024

Lausuntopyyntö: Määräys sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista

Lausunnonantajan lausunto

1. a) Onko määräyksen tarkoitus selkeä ja ymmärrettävä?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 1.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

1. b) Onko määräyksen tarkoitus kuvattu kattavasti?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 1.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

2. a) Ovatko määritelmät selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 2.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

2. b) Onko Määritelmät-osuus sisällöltään kattava?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 2.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

3. a) Onko määräyksen soveltamisala selkeä ja ymmärrettävä?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 3.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

3. b) Onko määräyksen soveltamisala kuvattu kattavasti?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 3.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

4. a) Onko luku 4. "Määräyksen keskeinen sisältö ja rajaukset" ja sen sisältö mielestänne selkeä ja ymmärrettävä?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 4.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

4. b) Käsitteleekö luku 4. "Määräyksen keskeinen sisältö ja rajaukset" siinä kuvattua asiaa riittävän kattavasti?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 4.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

5. a) Onko suhde muihin määräyksiin, ohjeisiin ja määrittelyihin selkeä ja ymmärrettävä?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 5.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

5. b) Onko suhde muihin määräyksiin, ohjeisiin ja määrittelyihin sisällöltään kattava?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 5.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

6. a) Ovatko asiakasasiakirjojen tietorakenteet ja niihin merkittävät tiedot selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 6.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

6. b) Ovatko asiakasasiakirjojen tietorakenteet ja niihin merkittävät tiedot selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 6.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

7. a) kohtuullisia?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 7.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

7. b) tarpeellisia?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 7.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

7. c) riittäviä?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 7.c), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

8. Kuvataanko määräyksessä riittävän selvästi, että määräys velvoittaa kirjaamaan sosiaalihuollon asiakastiedot Sosmetassa julkaistuilla asiakirjarakenteilla?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 8.), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

9. Kuvataanko määräyksessä riittävän selvästi, että määräys velvoittaa käyttämään Sosmetassa julkaistuja asiakirjarakenteita tallennettaessa sosiaalihuollon asiakastietoja sosiaalihuollon asiakastietovarantoon?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 9.), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

10. Kuvataanko määräyksessä riittävän selvästi, milloin on poikkeuksena sallittua käyttää Sosmetasta poikkeavaa asiakirjaa asiakastietojen kirjaamisessa ja tallentamisessa sosiaalihuollon asiakastietovarantoon?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 10.), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

11. Kuvataanko määräyksessä riittävän selvästi, että määräys velvoittaa sosiaalihuollon asiakastietojen kirjaamisessa käytettävien kansallisten luokitusten käyttämiseen sosiaalihuollon asiakastietojen kirjaamisessa?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 11.), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

12. Muut mahdolliset aiheeseen liittyvät kommentit voitte kirjoittaa alla olevaan kenttään.

-

Lundgren Sanna
Valtakunnallinen Lastensuojelu VaLaSu ry

Asia: THL/2/4.05.00/2024

Lausuntopyyntö: Määräys sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista

Lausunnonantajan lausunto

1. a) Onko määräyksen tarkoitus selkeä ja ymmärrettävä?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 1.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

1. b) Onko määräyksen tarkoitus kuvattu kattavasti?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 1.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

2. a) Ovatko määritelmät selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 2.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

2. b) Onko Määritelmät-osuus sisällöltään kattava?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 2.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

3. a) Onko määräyksen soveltamisala selkeä ja ymmärrettävä?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 3.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

3. b) Onko määräyksen soveltamisala kuvattu kattavasti?

Ei

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 3.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

4. a) Onko luku 4. "Määräyksen keskeinen sisältö ja rajaukset" ja sen sisältö mielestänne selkeä ja ymmärrettävä?

Ei

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 4.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

4. b) Käsitteleekö luku 4. "Määräyksen keskeinen sisältö ja rajaukset" siinä kuvattua asiaa riittävän kattavasti?

Ei

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 4.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

5. a) Onko suhde muihin määräyksiin, ohjeisiin ja määrittelyihin selkeä ja ymmärrettävä?

Ei

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 5.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

5. b) Onko suhde muihin määräyksiin, ohjeisiin ja määrittelyihin sisällöltään kattava?

Ei

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 5.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

6. a) Ovatko asiakasasiakirjojen tietorakenteet ja niihin merkittävät tiedot selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 6.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

6. b) Ovatko asiakasasiakirjojen tietorakenteet ja niihin merkittävät tiedot selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 6.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

7. a) kohtuullisia?

Ei

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 7.a), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

7. b) tarpeellisia?

Ei

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 7.b), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

7. c) riittäviä?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 7.c), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

8. Kuvataanko määräyksessä riittävän selvästi, että määräys velvoittaa kirjaamaan sosiaalihuollon asiakastiedot Sosmetassa julkaistuilla asiakirjarakenteilla?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 8.), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

9. Kuvataanko määräyksessä riittävän selvästi, että määräys velvoittaa käyttämään Sosmetassa julkaistuja asiakirjarakenteita tallennettaessa sosiaalihuollon asiakastietoja sosiaalihuollon asiakastietovarantoon?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 9.), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

10. Kuvataanko määräyksessä riittävän selvästi, milloin on poikkeuksena sallittua käyttää Sosmetasta poikkeavaa asiakirjaa asiakastietojen kirjaamisessa ja tallentamisessa sosiaalihuollon asiakastietovarantoon?

Kyllä

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 10.), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

11. Kuvataanko määräyksessä riittävän selvästi, että määräys velvoittaa sosiaalihuollon asiakastietojen kirjaamisessa käytettävien kansallisten luokitusten käyttämiseen sosiaalihuollon asiakastietojen kirjaamisessa?

Ei

Mikäli vastasitte "Ei" (kohtaan 11.), mitä olisi mielestänne muutettava tai tarkennettava?

-

12. Muut mahdolliset aiheeseen liittyvät kommentit voitte kirjoittaa alla olevaan kenttään.

Asiakastietolain sosiaalihuollolle tekemät metatiedot ovat riittämättömiä. On asukkaalle haitallista, että mm. ikäihmisen terveydentilaan liittyvät tiedot pitäisi kirjata terveydenhuollon järjestelmään. Ne kuulusi voida kirjata kirjauksiin arjesta. Sama koskee mittauksia ja yleistilaan liittyviä asioita.

Asiakastietolaki ei ota huomioon sosiaalihuollon toimintaa, jossa on terveydenhuollon toimenpiteitä, perushoitoa, lääkehoitoa, voinnin seuranta. Nykyiset ohjeet ohjaava kirjaamaan mm mittaukset, lääkitykset terveydenhuollon kantaan. Meillä on vain yksi virallinen järjestelmä. Osassa hyvinvointialueita HVA on toimittanut oman ohjelmistomme lisäksi oman potilastietojärjestelmänsä. Tätä tuottaa runsaasti ylimäärästä työtä. Pahimmillaan kaikilla ei ole sinne oikeuksia kirjata, jolloin esim., vastaavan sairaanhoitajan tehtäväksi jää potilaskirjaukset tai joka tapauksessa kirjaamista tulee kahteen paikkaan. Tuplaskirjaaminen teettää paitsi turhaa hukkaa, myös mahdollistaa helpommin virhekirjaukset. Pahimmillaan pitäisi kirjata tietoja omaan, hva:n terveydenhoidon ja sosiaalihuollon kantoihin. Ei ole järkevää. Asiakastietolakia tulisi muuttaa niin, että sosiaalihuollon kantaan tulee terveydenhuollon kannasta dg:t, epikriisit, riskitiedot, saattohoitopäätökset, viimeisimmät lääkitystiedot, mahdolliset hoitotahdot. Sosiaalihuollon kannasta tulisi nousta mittaustulokset, voinnin seuranta, riskitiedot, toimintakykytiedot mahdolliset läheteet, mahdolliset rajoitustoimenpiteet (erit. kv)

Tärkeintä on minusta ymmärtää sosiaalihuollon vaateet ja näkemys, mitä terveydenhuollon tietoa tarvitsemme ja mitä voimme luovuttaa ja kenelle. Tämä ei saa edellyttää sitä, että terveystiedon vuoksi meillä pitäisi olla myös terveydenhuollon luvat. Asiakastietolaki on osin ristiriitainen ja siksi olisi hyvä, että sitä myös arvioidaan. Esim. vaateet erottaa terveydenhuollon tiedot asiakastietojärjestelmästämmme eri kantaan on haastavaa. Teemme sosiaalihuollossa töitä, mutta esim. kaikki RR-mittaukset, painot, vointiin/ kliniseen kuvaan liittyvät asiat periaatteessa pitäisi laittaa terveydenhuollon järjestelmään, samoin lääkitystiedot. Meille oleellista on saada epikriisit sairaaloista, dg:t, riskitiedot, lääkitystiedot, hoitotahdot ja sitten meidän pitäisi voida viestittää mm. asiakkaan toimintakykytietoa, palvelun toteuttamissuunnitelmia perusvointia takaisin terveydenhuoltoon. Saattohoitopäätöksen tekee aina lääkäri, mutta missä kirjaus on, jos palvelu on annettu meillä?

Ketola Eeva
Esperi Care Oy